

Доброволно осигуряване
за допълнителна
пенсия

Социално осигурителен фонд „СИЛА“ АД

Наш №

04-01-359

Ваш №

8/ к.д. 6/97г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Дел. №

81 к. д. 6/97г.

Дата

14. VII. 1997г.

Наша дата:

10.07.97г.

Ваша дата:

30.06.97 г.

ДО

Председателя на

Конституционния съд

г-н Асен Манов

г-н Асен Манов
14. VII. 97г.

СТАНОВИЩЕ

по к.д. N 6/1997 г.

Уважаеми господин Манов,

С определение на Конституционния съд от 26.06.1997г. сме конституирани като заинтересована страна по к.д. N 6/1997г., образувано по искане на Главния прокурор на Република България. Искането е за установяване противоконституционността на разпоредбата на чл.50, ал.1 и ал.2 от Закона за пенсиите, както и на предходните редакции на тази разпоредба.

На основание чл.18 от Закона за Конституционния съд и в съответствие с дадената ни от Вас възможност, Ви изпращаме писменото си становище по съществото на делото.

Защитата и неприкосновеността на основните права на гражданите следва да се разглежда и възприема като една от основните и непосредствени цели за всяка правна система. Безспорен факт е, че подобна цел не би могла да бъде постигната единствено с нейното конституционно прокламиране и уреждане. Нейното практическо реализиране неимуеуемо е свързано с преодоляване колизията между законовите разпоредби с нормите на Конституцията. В този смисъл, според нас, искането на Главния прокурор на Република България е не само навременно и обосновано, но и необходимо, като има предвид следните съображения:

1. Правото на пенсия винаги е било разглеждано, нещо повече - то е конституционно закрепено, като едно от основните права на гражданите. Следователно, всички норми, особено конституционните, свързани със защита на тези права, разпростират своето действие и върху правото на пенсия. В този смисъл, всяка законова разпоредба, която по някакъв начин води до накърняване или ограничаване възможностите за придобиване, упражняване или защита на подобно право следва да се разглежда като противоконституционна. В конкретния случай, нормите, установяването на чиято противоконституционност е предмет на делото, на практика създават следната хипотеза:
 - лице, придобило право на пенсия, губи възможността за неговото реализиране в пълен обем от момента, в който месечният му доход от дейност, нормативно определена като основание за осигуряване, надвиши двукратния размер на минималната работна заплата за страна за съответния период;

Очевидно е налице хипотеза на ограничаване възможността за упражняване правото на пенсия. Разпоредбата на ал.1 на чл.57 от

Конституцията на Република България недвусмислено определя основните права на гражданите като "неотменими". Вярно е, че в разглежданата хипотеза лицата, придобили право на пенсия не губят това свое право. От друга страна, обаче, следва да се има предвид, че употребеният от конституционния законодател термин "неотменими" не визира единствено отнемане на подобно право, но, според нас, визира и ограничаването на основните права. Тоест тези права са не само неотменими в буквалния смисъл на думата, но и неограничими - тяхното реализиране не може да бъде ограничавано, още по-малко поради това, че техният субект е придобил някакво право на самостоятелно основание. Безспорен аргумент за това е и редакцията на ал.3 на чл.57 от Конституцията на Република България, чиято разпоредба изчерпателно посочва случаите, в които се допуска ограничаване упражняването на отделни права.

2. Разпоредбата на чл.6 от Конституцията на Република България прогласява основния за правната ни система принцип на равнопоставеност на субектите. Макар и изразен преди всичко в равни възможности за придобиване на права, не би следвало да се мисли, че неговото проявление се ограничава до тук. Напротив, неговото проявление логично се продължава с предоставянето на равни възможности за упражняване на вече придобитите права, както и за тяхната защита. Няма никакво основание да се мисли, че този основен за правото ни принцип не намира приложение и към правото на пенсия. Т.е. всички лица, придобили право на пенсия, следва да имат равни възможности за неговото упражняване и защита. Разпоредбите на чл. 50, ал.1 и 2, както в сегашните си, така и в предишните си редакции, поставят лица, придобили по един и същ начин, на едно и също основание право на пенсия, при неравни възможности за неговото упражняване, при това стъпвайки неготам издържано на имулествени

критерии, нещо, което разпоредбата на ал.2 на чл.6 от Конституцията обявява изрично като недопустимо.

3. Разглежданите разпоредби крият в себе си и ограничаване, макар и не пряко, на още едно основно право, а именно правото на труд. На практика адресатите на тези норми са принудени да избират между две свои основни, според Конституцията ни, права - правото на труд и правото на пенсия. Подобен подход в уреждането на тези права, по съществото си неконкуриращи се, противоречи както на идеята за правото на труд като основно право на гражданите, така и на прокламираната с разпоредбата на чл.48, ал.1 от Конституцията на Република България "грижа" от страна на държавата за създаване на условия за осъществяване правото на труд.

Отбелязаното до тук ни дава основание да посочим, че приемаме всички мотиви на Главния Прокурор на Република България и да изразим становище за основателността на постъпното пред Вас искане за установяване противоконституционността на разпоредбите на чл.50, ал.1 и ал.2 от Закона за пенсиите, както и на предходните редакции на тези разпоредби.

гр. София,

11 юли '97г.

Съважение: _____

Н. Абаджиев, Главен Изп. директор/